

Verslag Internetconsultatie Wetsvoorstel vereenvoudiging beslagvrije voet

De inmiddels in het Staatsblad gepubliceerde Wet vereenvoudiging beslagvrije voet heeft van 5 juli tot en met 16 augustus 2016 opengestaan voor internetconsultatie. Dat heeft tot achttien reacties geleid.

Op alle onderdelen van het toen voorliggende concept kon worden gereageerd. In het bijzonder is aandacht gevraagd voor:

- de praktische toepasbaarheid van de berekening van de beslagvrije voet;
- het centreren van beslag (volgorde inkomensbestanddelen) zoals beschreven in artikel 475c, tweede lid, Rv;
- de afbakening van de hardheidsclausule;
- het wenselijke overgangsrecht.

De reacties laten op hoofdlijnen een overwegend positief beeld zien. Partijen onderschreven het wetsvoorstel en zien aanzienlijke verbeteringen ten opzichte van het huidige systeem:

- voor de berekening van de beslagvrije voet zijn minder gegevens nodig om tot een correcte berekening te komen;
- voor de benodigde informatie is de beslagleggende partij in veel mindere mate afhankelijk van de schuldenaar; en
- er is een betere afstemming tussen beslagleggende partijen.

Ook de regeling voor mensen met een inkomen gelijk of lager dan de geldende bijstandsnorm ('5%-regeling') wordt overwegend gesteund.

De redactionele en wetstechnische opmerkingen zijn waar mogelijk verwerkt. Ook is op onderdelen de toelichting verduidelijkt en is het toen voorliggende wetsvoorstel op een beperkt aantal punten aangepast. De belangrijkste daarvan zijn:

- de termijn waarbinnen een schuldenaar moet reageren op de mededeling van de deurwaarder inzake de beslagvrije voet en de gegevens waarop de vaststelling is gebaseerd, is gewijzigd van twee naar vier weken (artikel 475i, derde lid, Rv);
- een fout in de formule voor de berekening van de beslagvrije voet (artikel 475da, tweede lid, Rv) is hersteld;
- er is een evaluatiebepaling opgenomen.

We gaan hieronder kort in op de belangrijkste aandachtspunten uit de internetconsultatie:

Verschillende partijen geven aan twijfels te hebben of de voorgestelde berekeningswijze van de beslagvrije voet daadwerkelijk tot een vereenvoudiging zal leiden of als zodanig zal worden ervaren. Daarbij wordt dan met name gedoeld op de specifieke berekeningswijze van de beslagvrije voet voor de groep mensen die recht heeft op toeslagen.

De berekening van de beslagvrije voet voor deze specifieke groep is minder eenvoudig en transparant dan het hanteren van een vast bedrag of het toepassen van de 5%-regeling. Door de regeling sluit de hoogte van de beslagvrije voet echter beter aan bij de individuele omstandigheden en daarmee ook bij de hoogte van de beslagvrije voet in het huidige systeem. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het nieuwe systeem en heeft in deze zwaarder gewogen dan absolute eenvoud.

Verschillende partijen betreuren het dat het nieuwe systeem niets doet aan de bijzondere incasso-instrumenten. De Wet vereenvoudiging beslagvrije voet strekt ertoe de berekening van de beslagvrije voet te vereenvoudigen en het proces van beslaglegging zo in te richten dat partijen beter van elkaars incassoactiviteiten op de hoogte zijn. Met de verbreding van het beslagregister met overheidsorganisaties wordt op termijn deze situatie verder geoptimaliseerd. Door de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet wordt het voor overheidspartijen ook makkelijker om bij de inzet van bijzondere incasso-instrumenten, zoals de dwangverrekening, actief rekening te houden met de beslagvrije voet. In deze constellatie is het derhalve niet noodzakelijk om bijzondere incasso-instrumenten af te schaffen.

Ook wordt gevraagd om een algeheel beslagverbod op toeslagen. Een algeheel beslagverbod wordt als te verstrekkend beschouwd. Daarom is ervoor gekozen de beslagvrije voet ook te verbinden aan de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget.

Versillende partijen roepen op om de beslagvrije voet ook bij bankbeslag toe te passen. Een aanpassing van de regeling voor bankbeslag valt niet onder de reikwijdte van deze wet. Wel wordt onderkend dat schuldenaren door beslag op de bankrekening in financiële problemen kunnen raken. Daarom zal een nadere verkenning plaatsvinden om tot een oplossing voor dit gesignaleerde probleem te komen.